

2022–2030 M. KAUNO REGIONO PLĖTROS PLANO

PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT022-01-01-01 „RŪŠIUOJAMOJO ATLIEKŲ SURINKIMO SKATINIMAS“ PAGRINDIMO APRAŠAS

2025-04-14 Nr. 6PA-10

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Pažangos priemone prisidedama prie 2022–2030 m. Kauno regiono plėtros plane (toliau – planas) nustatyto uždavinio Nr. LT022-01-01 „Mažinti į sąvartynus patenkančių atliekų kiekį“ įgyvendinimo.
---	--

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Pažangos priemone Nr. LT022-01-01-01 „Rūšiuojamojo atliekų surinkimo skatinimas“ (toliau – priemonė) sprendžiama Kauno regione identifikuota problema „Poveikis klimato kaitai ir nepakankamas atsparumas klimato kaitos poveikiui“ ir šalinama priežastis „Poveikis klimato kaitai dėl didelio į sąvartynus patenkančio atliekų kiekio“. Su sprendžiama problema ir jos priežastimi tiesiogiai yra susijusios šios tikslinės grupės: gyventojai, nepakankamai rūšiuojantys susidarancias atliekas, savivaldybės ir atliekų tvarkytojai (įmonės), neužtikrinantys pakankamos ir patogiai pasiekiamos infrastruktūros rūšiuoti komunalines atliekas. Įgyvendinus priemonę Kauno regione bus išrūšiuojama daugiau komunalinių atliekų, nes bus išplėsta komunalinių atliekų rūšiavimo infrastruktūra: bus įrengtos bei išplėstos konteinerių aikštelės komunalinėms biologinėms, tekstilės, pavojingoms atliekoms surinkti, gyventojams bus suteiktos atliekų surinkimo priemonės, įskaitant maisto (virtuvės), tekstilės, pavojingųjų atliekų surinkimo priemonės, bus išplėstas didelių gabaritų atliekų surinkimo aištelių tinklas, sukurta ar atnaujinta ir kita atliekų, tinakmų paruošti pakartotinai naudoti, surinkimo infrastruktūra, taip pat bus įvykdytos gyventojų informavimo kampanijos, skatinsiančios gyventojus rūšiuoti komunalines atliekas. Ne mažiau svarbu, kad bus teigiamas poveikis šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimui, paviršiniams vandens telkiniams bei požeminio vandens kokybei, dirvožemiui dėl mažesnio atliekų kiekio pateksiančio į sąvartynus.

Kauno regione surinktų komunalinių atliekų kiekiai gyventojui ir atitinkamu atliekų tvarkymo būdu sutvarkytų atliekų dalys yra netolygūs:

➤ Daugiausiai komunalinių atliekų gyventojui Kauno regione surinkta Birštono savivaldybėje – 671 kg, antroje vietoje Prienų r. savivaldybė – 425 kg, mažiausiai – Raseinių r. savivaldybėje – 307 kg, likusiose savivaldybėse komunalinių atliekų gyventojui surinkta nuo 322 kg iki 394 kg: Kaišiadorių r. – 322 kg, Jonavos r. – 335 kg, Kėdainių r. – 351 kg, Kauno m. – 353 kg ir Kauno r. – 394 kg (Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybės duomenų agentūra 2021 m.).

➤ 6 iš 8 Kauno regiono savivaldybėse surinktų komunalinių atliekų kiekiai viename gyventojui nuo 2015 m. iki 2021 m. išaugo: Birštono savivaldybėje išaugo nuo 447 iki 671 kg, Prienų r. – nuo 267 iki 425 kg, Jonavos r. – nuo 321 iki 335 kg, Kaišiadorių r. – nuo 262 iki 322 kg, Kauno r. – nuo 326 iki 394 kg, Raseinių r. – nuo 299 iki 307 kg. Kėdainių r. savivaldybėje viename gyventojui surinktų komunalinių atliekų kiekis šiuo laikotarpiu sumažėjo 3 kg (nuo 354 iki 351), o Kauno m. savivaldybėje – net 56 kg (nuo 409 iki 353) (Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybės duomenų

agentūra, 2015 m. ir 2021 m.). Didžiausia dalis perdirbtų ir panaudotų pakartotinai komunalinių atliekų Kauno regione (be Kauno miesto atliekų tvarkymo duomenų, nes jie nepateikiami) buvo Birštono savivaldybėje – 78 proc. (svarbu, kad tik dėl 92 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą), antroje vietoje – Prienų r. savivaldybė – 70 proc., mažiausiai – Jonavos r. savivaldybėje – 10 proc. (svarbu, kad tik dėl 71 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą), likusiose savivaldybėse nuo 35 proc. iki 63 proc.: Kaišiadorių r. – 35 proc. (svarbu, kad tik dėl 71 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą), Raseinių r. – 53 proc., Kauno r. – 54 proc. ir Kėdainių r. – 63 proc. (Aplinkos apsaugos agentūra, 2021 m.).

➤ Didžiausia dalis pašalintų komunalinių atliekų Kauno regione (be Kauno miesto atliekų tvarkymo duomenų, nes jie nepateikiami) buvo Prienų r. savivaldybėje – 18 proc., antroje vietoje – Kėdainių r. savivaldybė – 16 proc., Birštono savivaldybėje nebuvo pašalinta komunalinių atliekų (svarbu, kad tik dėl 92 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą), likusiose savivaldybėse nuo 5 proc. iki 12 proc.: Kaišiadorių r. – 5 proc. (svarbu, kad tik dėl 71 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą), Kauno r. – 7 proc., Jonavos r. – 8 proc. (svarbu, kad tik dėl 71 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą) ir Raseinių r. – 12 proc. (Aplinkos apsaugos agentūra, 2021 m.).

➤ Didžiausia dalis sudegintų komunalinių atliekų Kauno regione (be Kauno miesto atliekų tvarkymo duomenų, nes jie nepateikiami) buvo Jonavos r. savivaldybėje – 54 proc. (svarbu, kad tik dėl 71 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą), antroje vietoje – Kauno r. savivaldybė – 39 proc., mažiausia dalis buvo Prienų r. ir Birštono savivaldybėse – atitinkamai 12 ir 14 proc. (svarbu, kad tik dėl 92 proc. Birštono savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą), likusiose savivaldybėse nuo 21 proc. iki 34 proc.: Kėdainių r. – 21 proc., Kaišiadorių r. – 30 proc. (svarbu, kad tik dėl 71 proc. savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų yra pateikiama informacija apie jų sutvarkymo būdą) ir Raseinių r. – 34 proc. (Aplinkos apsaugos agentūra, 2021 m.).

Kauno regione gyventojų skaičius išlieka pakankamai stabilus, nors yra ryškūs gyventojų skaičiaus kitimo skirtumai tarp regiono savivaldybių. Detalesnė informacija pateikiama plano I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“ aprašant problemą „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“. Nepaisant aplinkybės, jog ne mažos dalies gyvenamųjų vietovių gyventojų skaičius Kauno regione mažėja, kokybiškos rūšiuojamojo atliekų surinkimo paslaugos išliks aktualios tiek priemonės įgyvendinimo metu, tiek 5 metus po priemonės įgyvendinimo pabaigos. Tai sąlygoja didėjantis visuomenės sąmoningumas, susijęs su žmogaus įtaka aplinkos pokyčiams (kartu ir valstybės bei ES vykdoma šios krypties politika), taip pat augantis vartojimo lygis tikėtina ir toliau lems komunalinių atliekų kiekio augimą ir išliks būtinybė kuo daugiau komunalinių atliekų surinkti tiek jų susidarymo vietoje, tiek užtikrinant patogią atliekų surinkimo infrastruktūrą arti gyvenamosios vietos.

Planuojant priemonę buvo įvertinta:

➤ Savivaldybėse komunalinių atliekų tvarkymo sistema planuojama, vystoma, eksploatuojama taip, kad būtų įgyvendinti atliekų tvarkymo hierarchijos principai bei nacionaliniame, regioniniuose ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose nustatyti uždaviniai.

➤ Alytaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane¹ (toliau – Alytaus regiono atliekų tvarkymo planas), Kauno regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane² (toliau – Kauno regiono atliekų tvarkymo planas), Birštono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane³ (toliau – Birštono savivaldybės atliekų tvarkymo planas), Prienų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane⁴ (toliau – Prienų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas), Raseinių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane⁵ (toliau – Raseinių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas), Kėdainių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane⁶ (toliau – Kėdainių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas), Kaišiadorių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane⁷ (toliau – Kaišiadorių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas), Jonavos rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane⁸ (toliau – Jonavos rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas), Kauno rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane⁹ (toliau – Kauno rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas) ir Kauno miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane¹⁰ (toliau – Kauno miesto savivaldybės atliekų tvarkymo planas) (toliau visi kartu – regioniniai ir savivaldybių atliekų tvarkymo planai) pateikta detali analizė apie esamų komunalinių atliekų susidarymą, jų srautus ir jų tvarkymą, įskaitant turimą ir naudojamą komunalinių atliekų rūšiavimo infrastruktūrą ir jos apimtis, nustatytų atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimą, prognozes dėl susidarysiančių atliekų srautų ateityje.

➤ Regioniniuose ir savivaldybių atliekų tvarkymo planuose nustatytų priemonių įgyvendinimui finansuoti yra galimi ir numatyti (suplanuoti) įvairūs finansavimo šaltiniai ir šios priemonė įgyvendinimas bei jai planuojamos skirti lėšos yra tik vienas iš daugelio galimų atliekų prevencijos ir tvarkymo priemonių įgyvendinimo finansavimo šaltinių, t. y. šioje srityje stebimas intervencijų suderinamumas ir papildomumas.

➤ Kauno miesto savivaldybės atliekų plano 3.1 dalyje „Kauno miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo priemonių planas 2021–2027 m.“ (53–65psl.) yra nustatytos planuojamos atliekų prevencijos ir tvarkymo priemonės, apimančios ir rūšiuojamojo atliekų surinkimo skatinimą, Kauno miesto savivaldybėje. Šios priemonės bus finansuojamos pagal 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programą¹¹ Aplinkos ministerijos planuojamų pažangos priemonių,

¹ Patvirtintas Alytaus regiono plėtros tarybos 2023 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. K-55 „Dėl Alytaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“.

² Patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2023 m. liepos 4 d. sprendimu Nr. 6KS-29 „Dėl Kauno regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planopatvirtinimo“.

³ Patvirtintas Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimu Nr. TSE-236 „Dėl Birštono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano patvirtinimo“.

⁴ Patvirtintas Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T3-272 „Dėl Prienų rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“.

⁵ Patvirtintas Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. rugsėjo 28 d. sprendimu Nr. TS-261 „Dėl Raseinių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano patvirtinimo“.

⁶ Patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. TS-313 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano tvirtinimo“.

⁷ Patvirtintas Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. rugsėjo 28 d. sprendimu Nr. V17E-278 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano patvirtinimo“.

⁸ Patvirtintas Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. 1TS-193 „Dėl Jonavos rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano patvirtinimo“.

⁹ Patvirtintas Kauno rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. TS-382 „Dėl Kauno rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano patvirtinimo“.

¹⁰ Patvirtintas Kauno miesto savivaldybės tarybos 2023 m. rugsėjo 12 d. sprendimu Nr. T-402 „Dėl Kauno miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano patvirtinimo“.

¹¹ 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos keitimas, patvirtintas EK 2023 m. birželio 5 d. sprendimu Nr.C(2023)3762

gamintojų ir importuotojų, VšĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centro, Kauno miesto savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto bei įmokų už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lėšomis.

➤ Siekis surinkti daugiau atliekų, kurios būtų tinkamos perdirbti ir pakartotinai naudoti, kas leistų sumažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį, Kauno regiono gyventojų sąmoningumo didinimas, skatinant Kauno regiono gyventojus rūšiuoti susidarančias komunalines atliekas, keičiant nusistovėjusius įpročius, užtikrinant patogesnę ir prieinamesnę atliekų rūšiavimo infrastruktūrą.

➤ Kauno regione (VšĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centro aptarnaujamoje teritorijoje) didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių infrastruktūra išplėtota per menkai, lyginant su kitais Lietuvos regionais¹².

➤ Išliekant stabiliam ar mažėjant gyventojų skaičiui, atliekų kiekiai dėl didėjančio vartotojiškumo visuomenėje, kuris taip pat susijęs su trumpo gyvavimo ciklo ar vienkartinių produktų naudojimu, tiek Kauno regione, tiek Lietuvoje, bus linkę augti. Birštono savivaldybėje ženklų komunalinių atliekų susidarymo kiekį įtakoja augantis turizmo sektorius, nes augant turistų skaičiui restoranuose, apgyvendinimo įstaigose susidaro didesnis virtuvės (maisto) atliekų kiekis, be to gali susidaryti daugiau pakuočių ar vienkartinių gaminių atliekų, nes atostogaujantys asmenys – linkę suvartoti daugiau produktų nei įprastai¹³.

Įgyvendinus priemonę Kauno regione, į rūšiuojamojo atliekų surinkimo įrenginius investavus 8 569 230,08 eurų ir įgyvendinus 3 viešinimo kampanijas atliekų prevencijos ir tvarkymo temomis, bus atskirai surinkta ir išrūšiuota 4 925 tonų per metus daugiau atliekų:

➤ Birštono ir Prienų r. savivaldybėse į rūšiuojamojo atliekų surinkimo įrenginius investavus 690 737,69 eurų ir įgyvendinus 1 viešinimo kampaniją atliekų prevencijos ir tvarkymo temomis, bus atskirai surinkta ir išrūšiuota 893 tonomis per metus daugiau atliekų;

➤ Jonavos r., Kauno r., Kaišiadorių r., Kėdainių r. ir Raseinių r. savivaldybėse į rūšiuojamojo atliekų surinkimo įrenginius investavus 7 878 492,39 eurų ir įgyvendinus 2 viešinimo kampanijas atliekų prevencijos ir tvarkymo temomis, bus atskirai surinkta ir išrūšiuota 4 032 tonomis per metus daugiau atliekų.

Skatinant rūšiuojamąjį atliekų surinkimą Kauno regione bus prisidedama prie 2022–2030 metų Regionų plėtros programoje¹⁴ (toliau – 2022–2030 metų regionų plėtros programa), nustatytų šių poveikio rodiklių siekimo:

➤ Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalies sumažėjimo. Planuojama, kad 2030 m. Kauno regione 5 proc. komunalinių atliekų bus šalinama sąvartynuose (kai 2020 m. buvo šalinama 20 proc.).

➤ Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalies padidėjimo. Planuojama, kad Kauno regione 2030 m. 60 proc. komunalinių atliekų bus paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbti (kai 2020 m. šis rodiklis siekė 52 proc.).

Regiono rūšiuojamojo atliekų surinkimo infrastruktūros plėtra ir viešinimo kampanijos, skatinančios rūšiuoti atliekas, buvo įgyvendinamos naudojant Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas: 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos įgyvendinimo priemonės Nr. VP3-3.2-AM-01-V „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ ir 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimo priemonės Nr. 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo

¹² Kaip nustatyta Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“, 194 p.

¹³ Alytaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas.

¹⁴ 2022–2030 metų regionų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“.

infrastruktūros plėtra“. Atsižvelgiant į nepakankamus finansinius išteklius, augantį susidarančių atliekų kiekį gyventojui, nustatomas vis aukštesnes užduotis dėl didesnės išrūšiuotos komunalinių atliekų dalies surinkimo bei didesnės dalies perdirbimo bei pakartotinio panaudojimo, augant gyventojų sąmoningumui, vis dar nepakanka patogiai gyventojui pasiekiamos rūšiuojamojo atliekų surinkimo infrastruktūros ir poreikis jos įrengimui bei plėtrai išlieka.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonės veiklos įgyvendinamos Kauno regiono teritorijoje, apimančioje savivaldybes:

- Birštono;
- Jonavos r.;
- Kaišiadorių r.;
- Kauno m.;
- Kauno r.;
- Kėdainių r.;
- Prienų r.;
- Raseinių r.

IV SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Pažangos priemonės veikla – skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą – pasirinkta siekiant šalinti problemas „Poveikis klimato kaitai ir nepakankamas atsparumas klimato kaitos poveikiui“ priežastį „Poveikis klimato kaitai dėl didelio į sąvartynus patenkančio atliekų kiekio“ bei atsižvelgiant į aplinkos srityje planuojamas 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos investicijas pagal Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-10-01(RE) „Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą“ finansavimo gaires¹⁵ (toliau – Gairės), pagal kurias projektus gali planuoti Kauno regiono plėtros taryba kartu su Kauno regiono savivaldybių vykdomosiomis institucijomis. Priemonės remiama veikla sudarys sąlygas Kauno regione padidinti surenkamų atskirai išrūšiuotų atliekų kiekį, paskatins visuomenę aktyviau rūšiuoti susidarančias atliekas, taip sumažinant jų kiekius, patenkančius į sąvartynus. Priemonės projektų galimi pareiškėjai ir partneriai yra Kauno regiono savivaldybių administracijos ir Kauno regione veiklą vykdančios atliekų tvarkymo centrai. Galimi pareiškėjai ir partneriai pasirinkti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo¹⁶ nuostatas, kad: 1) savivaldybės organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinai jų teritorijose susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, užtikrina tų sistemų funkcionavimą, organizuoja atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymą ir administruoja komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą; 2) savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema apima komunalinių atliekų surinkimo, išvežimo,

¹⁵ Patvirtintas 2023 m. rugsėjo 22 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-323 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-10-01(RE) „Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

¹⁶ Patvirtintas 1998 m. birželio 16 d. Lietuvos Respublikos Seimo Nr. VIII-787.

rūšiavimo, apdorojimo, naudojimo ir šalinimo paslaugas visiems savivaldybės teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams (fiziniams ir juridiniams asmenims) ir 3) kelios ar visos į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančios savivaldybės, didindamos atliekų tvarkymo sistemos efektyvumą, gali bendradarbiauti ir kartu įsteigti juridinį asmenį – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorių.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Priemonės veiklos – skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą – projektus pasirinkta atrinkti planavimo būdu, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos¹⁷ 135.2 papunkčiu. Planavimo būdas pasirinktas, nes planuojamais įgyvendinti projektais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, jie priskirtini savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir jų kontroliuojamiems juridiniams asmenims, jais tiesiogiai prisidedama prie regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-10-01(RE) „Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą“ įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnus vystymasis, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą	Pagal priemonę planuojamuose projektuose nebus numatyta veiksmų, kurie darytų neigiamą poveikį horizontalaus darnaus vystymosi principo, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, įgyvendinimui. Vykdamas pagal priemonę planuojamų projektų veiklas bus padedama įgyvendinti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi vienuoliktojo tikslo – „pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs“ 11.6 uždavinio – iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkanti neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui ir dvyliktojo tikslo – „užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius“ 12.5 uždavinį – iki 2030 metų labai sumažinti atliekų susidarymą taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą. Pagal priemonę planuojami projektai atitiks reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam

¹⁷ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“.

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
		principui vertinimo reikalavimus, nustatytus apraše, pateikiamame Gairių 1 priede.
2.	Lygios galimybės ir nediskriminavimas	Pagal priemonę planuojamuose projektuose nebus numatyta apribojimų, kurie darytų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, religijos, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, sveikatos būklės, negalios, seksualinės orientacijos, kalbos, etninės priklausomybės ar kitais pagrindais principo įgyvendinimui.
3.	Inovatyvumas (kūrybingumas)	Pagal priemonę planuojamuose projektuose nėra numatyta veiksmų, kurie darytų neigiamą poveikį inovatyvumo principo įgyvendinimui.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Priemone bus prisidedama prie šių 2022–2030 metų regionų plėtros programoje nustatytų regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-10-01(RE) „Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą“ poveikio rodiklių: „Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis“ ir „Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis“, kuriems nustatyta išankstinė sąlyga „Veiklų atitiktis patvirtintiems regioniniams ir (ar) savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planams, parengtiems Valstybiniam atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planui įgyvendinti“. Gairėse yra nustatyta, kad su projekto įgyvendinimo planu administruojančiajai institucijai turi būti pateikta „išankstinių sąlygų įgyvendinimą patvirtinanti informacija – patvirtintas regioninis ir (ar) savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planas, parengtas Valstybiniam atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planui įgyvendinti“. Priemone planuojami projektai, kurių veiklos atitinka regioninius ir savivaldybių atliekų tvarkymo planus. Priemonės projektų pareiškėjai teikdami projektų įgyvendinimo planus administruojančiai institucijai turės pateikti informaciją apie atitinkamą (-us) patvirtintą (-us): Alytaus regiono, Kauno regiono, Birštono savivaldybės, Prienų rajono savivaldybės, Raseinių rajono savivaldybės, Kėdainių rajono savivaldybės, Kaišiadorių rajono savivaldybės, Jonavos rajono savivaldybės, Kauno rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planą (-us).

VIII SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Priemonės rezultato ir veiklų produkto rodikliai pasirinkti, vadovaujantis Gairėmis.

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektynos rodiklio reikšmės		Siektynos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą	P.B.2.0107	Investicijos į rūšiuojamojo atliekų surinkimo įrenginius, eurai	8 668 474,63	7 352 390,19	0 (2024)	8 569 230,08 (2028)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti Gairių finansuojamas veiklas bei kaštus reikalingus jas įgyvendinti.
	P.S.2.1015	Įgyvendintos viešinimo kampanijos atliekų prevencijos ir tvarkymo temomis, skaičius	263 354,94	223 349,72	0 (2024)	3 (2028)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti Gairių finansuojamas veiklas.

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai					
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas,	Pradinė rodiklio	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur	Siektynos rodiklio reikšmės	Siektynos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas

	matavimo vienetas	reikšmė (metai)	Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2103	Surinktos atskirai išrūšiuotos atliekos, tonos per metus	0 (2021)	8 668 474,63	7 352 390,19	0 (2024)	4 925 (2029)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti Gairių finansuojamas veiklas.

Regiono plėtros tarybos administracijos direktorė

Simona Stočkienė